

DENK DEVENTER

stem
DENK

18 MAART 2026
Gemeenteraadsverkiezingen

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord politiek leider Stephan van Baarle	3-4
2	Voorwoord lijsttrekker Ahmet Kaya	5-6
3	Gelijkheid & Antidiscriminatie	7-11
4	Wonen & Buitenruimte	12-15
5	Bestaanszekerheid & Werkgelegenheid	16-18
6	Onderwijs & Cultuur	19-20
7	Mobiliteit & Economie	21-23
8	Milieu & Gezonde Leefomgeving	24-26
9	Veiligheid & Goed Bestuur	27-30
10	Zorg & Sport	31-33

1.VOORWOORD

STEPHAN VAN BAARLE

Beste kiezer,

Op 18 maart 2026 kies jij de leden van de gemeenteraad van jouw gemeente. Ik vraag jouw vertrouwen om op deze belangrijke dag je stem te geven aan DENK!

De gemeente is namelijk de overheid waar je het meeste van merkt in je dagelijkse leven. Of het nu gaat om een veilige en schone straat, het tegengaan van armoede in je wijk, het bouwen van betaalbare woningen of het realiseren van voldoende parkeerplekken: jouw gemeente gaat hierover. Daarom is het van groot belang om op 18 maart 2026 ervoor te zorgen dat DENK zo groot mogelijk wordt in jouw gemeente, zodat DENK in de gemeenteraad krachtig voor jouw belangen kan opkomen. Het geluid van DENK is onmisbaar in de politiek.

DENK zorgt ervoor dat de mensen die vergeten worden door de gevestigde partijen eindelijk een plek krijgen aan de tafel waar de besluiten worden genomen.

Ik roep jou dan ook op om ervoor te zorgen dat jouw geluid niet wordt gemist in de gemeenteraad, door op 18 maart 2026 op DENK te stemmen! Jij weet wat je aan DENK hebt: een politieke partij die altijd voor je opkomt en strijdt voor jouw rechten! Ook lokaal moeten wij zorgen voor een overheid die iedereen gelijkwaardig behandelt, ervoor zorgen dat discriminatie wordt bestreden en voorkomen dat er wordt meegewerkt aan beleid dat de rechten van Nederlanders bedreigt. DENK is daarin jouw belangrijkste bondgenoot!

Naast de zo belangrijke strijd voor gelijke rechten, zet DENK zich natuurlijk ook in voor een beter leven voor alle inwoners van ons mooie land. Wij willen werk maken van meer betaalbare woningen en alles op alles zetten dat mensen weer ruimte voelen in de portemonnee. Wij willen armoede uitbannen en ons inzetten voor toegankelijke zorg.

Op 18 maart 2026 kan jij met een stem op DENK werk maken van gelijke rechten en een beter leven voor ons allemaal. Ik vraag daarom jouw steun bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Stem op 18 maart 2026 op DENK!

Stephan van Baarle
Politiek leider DENK

2. VOORWOORD

AHMET KAYA

Sinds 2022 is DENK vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Deventer en ik ben trots op wat wij de afgelopen periode hebben bereikt. Dankzij onze inzet hebben wij het volgende gerealiseerd:

- ▶ **1. Meer betaalbare woningen**
Door de inzet van DENK is er eindelijk ruimte gekomen voor betaalbare woningen. We hebben ervoor gezorgd dat sociale huurwoningen niet verder werden uitgehold en dat projecten gericht op middenhuur werden versneld.
- ▶ **2. Bestrijding discriminatie en racisme**
Uiteraard hebben wij prioriteit gegeven aan het bestrijden van racisme en discriminatie. Dankzij onze druk staat inclusiviteit nu hoger op de agenda van onze gemeente. DENK heeft racisme in de arbeidsmarkt, de woningmarkt en het onderwijs zichtbaar gemaakt en aangepakt.

- ▶ **3. Iedereen wordt gezien**
Ook zijn wij enorm trots dat we diverse gemeenschappen hebben kunnen helpen, van jongeren die aanlopen tegen stagediscriminatie tot aan het bestrijden van de genocide in Gaza. DENK Deventer heeft hiermee bijgedragen aan een stad waar iedereen gehoord wordt, ongeacht afkomst of achtergrond.

Met jouw steun hoop ik, samen met een geweldig team van betrokken Deventenaren, de komende vier jaar keihard te blijven opkomen voor jouw rechten.

Onze focus voor de komende vier jaar

De komende jaren blijven wij strijden voor een rechtvaardige en inclusieve stad.

Wij blijven staan voor:

- 1. Rechtvaardigheid: wij blijven discriminatie en racisme keihard aanpakken, of het nu gaat om moslimhaat, vreemdelingenhaat of andere vormen van uitsluiting. Gelijkwaardigheid is een basisrecht;
- 2. Betaalbaarheid: wij blijven vechten voor lage huren, voldoende sociale huurwoningen en een halt op torenhoge parkeertarieven. De auto is geen melkkoe;
- 3. Gelijke rechten: wij blijven investeren in buurten en gemeenschappen waar het nu ontbreekt aan kansen. Samen bouwen we aan een stad waarin iedereen zich gehoord voelt en mee kan doen.

Wij hebben laten zien dat DENK verschil maakt. Met jouw steun zorgen we ervoor dat onze stad een plek blijft waar rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid en betaalbaarheid de norm zijn. Samen staan we sterker. Samen brengen we verandering.

Kies 18 maart voor DENK.

Ahmet Kaya

Lijsttrekker | DENK Deventer

GELIJKHEID & ***ANTIDISCRIMINATIE***

3

Vanaf de oprichting strijdt DENK voor gelijke kansen. Wij streven naar een Nederland waarin het niet uitmaakt waar je wieg heeft gestaan of hoe je eruitziet. Dankzij de inzet van DENK wordt discriminatie erkend als een maatschappelijk probleem dat niet alleen individuen treft, maar de vooruitgang van ons land in de weg staat. Discriminatie en racisme belemmeren mensen om het beste uit zichzelf te halen en zaaien verdeeldheid.

Daartegenover stellen wij het verhaal van gelijkwaardigheid. DENK omarmt diversiteit als een kracht voor de samenleving. Dit zijn onze basisidealen waarmee wij strijden voor een eerlijker en rechtvaardiger Deventer.

Geen integratieprobleem, maar omarm diversiteit

Diversiteit is volgens DENK een kracht die benut moet worden. Deventer is historisch gevormd door een mix van culturen en invloeden en deze rijkdom kan bijdragen aan creativiteit en vooruitgang.

DENK wil dat Nederland diversiteit viert in plaats van vreest én dat elke burger zich gezien en gewaardeerd voelt. Wat DENK betreft hoeven Nederlanders die in onze gemeente zijn geboren niet meer te integreren. Integratie geldt voor nieuwkomers, niet voor mensen die hier al generaties lang leven.

Wij zijn vastberaden om discriminatie uit te bannen en gelijkwaardigheid te bevorderen. De gemeente moet daarom de strijd tegen discriminatie, in alle verschijningsvormen, met de grootst mogelijke urgentie voeren.

Met deze idealen zet DENK zich in voor een samenleving waarin ieder individu de kans krijgt om zijn of haar potentieel te realiseren – ongeacht de obstakels van discriminatie of vooroordelen.

Voer de strijd tegen institutioneel racisme op

Discriminatie komt niet alleen voor tussen mensen, maar zit ook in ons beleid en onze systemen. Van onder advisering in het onderwijs tot etnisch profileren door de politie en discriminatoire algoritmes bij de overheid: institutioneel racisme blijft een urgent probleem.

DENK pleit daarom voor een integrale aanpak, waarbij lokale gemeenten het goede voorbeeld geven:

- ◆ 1. DENK schaft het integratiebeleid af voor mensen die in onze gemeente zijn geboren. Integratie geldt alleen voor nieuwkomers;
- ◆ 2. Gemeenteambtenaren die zich schuldig maken aan discriminatie krijgen een verplichte cursus multicultureel vakmanschap;
- ◆ 3. Er komt een Gemeentelijk Antidiscriminatieplan waarin duidelijke doelstellingen en voldoende middelen worden vastgelegd;
- ◆ 4. Er wordt structureel geld vrijgemaakt voor de gemeentelijke coördinator voor discriminatiebestrijding en wij bevorderen het Meldpunt Discriminatie;
- ◆ 5. Al het gemeentelijke beleid wordt doorgelicht op discriminatie;
- ◆ 6. We voeren quota in voor diversiteit binnen gemeentelijke organisaties;
- ◆ 7. Er komt een verplicht diversiteitskeurmerk voor subsidiepartijen. Deze moeten onder meer streefcijfers opnemen in hun organisatie om de diversiteit te bevorderen en laten zien hoe zij discriminatie in de werkprocessen tegengaan;

- ◆ **8.** Bedrijven of instellingen die aantoonbaar hebben gediscrimineerd, sluiten wij een jaar uit van gemeentelijke samenwerking. Bij herhaling verlengen wij de duur van uitsluiting;
- ◆ **9.** Afkomstgerelateerde gegevens worden niet gebruikt in gemeentelijke risicomodellen;
- ◆ **10.** Er komt budget voor de beveiliging van religieuze instellingen;
- ◆ **11.** De gemeente faciliteert geen demonstraties die het karakter hebben van haatzaaien. De schennis van religieuze geschriften, zoals Koranverbrandingen, vindt in onze gemeente niet plaats;
- ◆ **12.** Wij blijven inzetten op de bewustwording én bestrijding van de discriminatie van woonwagengewoners, Reizigers, Roma- en Sinti-gemeenschappen;
- ◆ **13.** Om de rechtspositie van de inwoners te versterken en gelijke kansen te waarborgen, wordt er voldoende budget vrijgemaakt voor een gemeentelijke Ombudsman;

- ◆ **14.** Wij pleiten ervoor dat de gemeente actief stilstaat bij de genocide in Srebrenica door een jaarlijkse herdenking te ondersteunen om het bewustzijn over deze tragische gebeurtenis levend te houden.

Betere preventie en gelijke kansen voor iedereen

DENK ziet educatie en bewustwording als sleutelinstrumenten in de strijd tegen discriminatie. Om gelijke kansen te bevorderen, pleit DENK voor:

- ◆ **1.** Periodieke publieke bewustwordingscampagnes tegen discriminatie en racisme;
- ◆ **2.** Er komt meer en blijvende aandacht voor belangrijke thema's zoals het slavernijverleden, de koloniale geschiedenis en migratiegeschiedenis in de stad en op scholen;
- ◆ **3.** Multiculturele evenementen en initiatieven in gemeenten om wederzijds begrip te bevorderen;
- ◆ **4.** Een rolmodellenprogramma waarin inwoners met een diverse achtergrond als voorbeeld worden gesteld in scholen en gemeenschappen;

- ◆ **5.** Publieke campagnes die de meldingsbereidheid van discriminatie vergroten en het belang van diversiteit benadrukken;
- ◆ **6.** Er komt een apart plan tegen specifieke vormen van discriminatie, zoals moslimhaat en antisemitisme;
- ◆ **7.** Stagediscriminatie wordt ook aangepakt door mystery guest-onderzoeken en strengere regels voor leerbedrijven;
- ◆ **8.** We blijven middelen vrijmaken voor de jongerenraad, zodat zij hun ervaringen en ideeën kunnen delen om discriminatie lokaal aan te pakken;
- ◆ **9.** DENK is voor een steunpunt voor arbeidsmigranten, waar zij terecht kunnen voor bijvoorbeeld juridisch advies of hulp bij andere woon- en werkgerelateerde zaken.

Menswaardige opvang

DENK staat voor een menswaardig migratie- en inburgeringsbeleid. Opeenvolgende kabinetten hebben in de afgelopen jaren 100.000 sociale huurwoningen verkocht, vooral aan rijke buitenlandse investeerders. Hierdoor zijn wij beland in een woningnood. Wat wij niet moeten doen, is de schuld geven aan de nieuwkomer. Wij moeten ons richten op voldoende woningen voor iedereen. De gemeente Deventer speelt hierbij een cruciale rol bij het verbeteren van de opvang en inburgering van vluchtelingen.

DENK vindt dat ook onze gemeente verantwoordelijkheid moet nemen:

- ◆ **1.** De gemeente Deventer richt zich op kleinschalige opvanglocaties die voldoen aan hoge humane standaarden, om overbevolking en onmenselijke omstandigheden te voorkomen en overlast voor omwonenden te minimaliseren. Denk hierbij onder andere aan flexwoningen;
- ◆ **2.** Onze gemeente voldoet aan de wettelijke taakstelling als het gaat om huisvesting van statushouders;

- ◆ **3.** De gemeente Deventer neemt maatregelen om nieuwkomers zo veel mogelijk te ontzien in de beginfase en snelle begeleiding naar taalonderwijs en werk te bewerkstelligen;
- ◆ **4.** Lokale bewoners en nieuwkomers blijven wij stimuleren om gezamenlijk activiteiten te ondernemen, om wederzijds begrip te bevorderen en sociale cohesie te versterken;
- ◆ **5.** Wij blijven de opvangvoorziening voor ongedocumenteerden en daklozen (bed, bad en brood) actief ondersteunen.

WONEN & ***BUITENRUIMTE***

4

De woningnood is groter dan ooit. Jongeren, starters, gezinnen en ouderen vinden het nog steeds moeilijk om een woning te vinden. Het is vaak een onmogelijke opgave. Voor DENK is het realiseren van betaalbare en beschikbare woningen topprioriteit. Bij DENK geloven we dat wonen geen luxe is voor de enkeling, maar een zekerheid voor iedereen.

Onze stad kent een lange traditie van diversiteit en inclusiviteit. Dit moet ook zichtbaar zijn in onze wijken en buurten. Een inclusieve stad is een plek waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht afkomst, inkomen of levensfase. Wij willen bouwen aan een stad die ruimte biedt voor diversiteit, waar buurten meer zijn dan stenen en straten. Het zijn gemeenschappen waar solidariteit en samenwerking centraal staan.

De buitenruimte vormt een verlengstuk van het thuisgevoel. Goed onderhouden parken, speelplaatsen en veilige straten dragen bij aan de kwaliteit van het leven van onze inwoners. Helaas zien we een groeiende ongelijkheid tussen wijken. Terwijl sommige buurten floreren, hebben anderen te maken met achterstand, verloedering en een gebrek aan voorzieningen. DENK wil deze scheefgroei aanpakken en streven naar gezonde wijken voor iedereen, waar gemengd wordt geleefd en mensen elkaar blijven ontmoeten.

Onze aanpak voor de woningnood bestaat uit de volgende onderdelen:

- ◆ 1. De gemeente Deventer pakt haar regierol op in de woningbouw met betaalbaar wonen als doel, waarbij de

zwaarte vooral ligt op meer sociale huur en middenhuur. 40% van de nieuwbouwprojecten wordt sociale huur of sociale koopwoningen, 40% betaalbare middenhuurwoningen of koopwoningen in het betaalbare middensegment, 20% van de woningen komt te vallen in het hogere segment van de koop- en huurmarkt;

- ▶ **2.** Om de bouw van woningen te versnellen, worden belemmerende gemeentelijke regels afgeschaft en wordt er extra plancapaciteit aangesteld;
- ▶ **3.** De gemeente gaat starters en gezinnen uit de eigen regio voorrang geven bij 50% van de woningen;
- ▶ **4.** We reserveren woningen voor specifieke doelgroepen, zoals jongeren, starters, ouderen, statushouders en mensen met een beperking. DENK zet ook meer in op het vergemakkelijken van de aanbouw van cultuursensitieve woonzorgvormen;
- ▶ **5.** We voeren een rentevrije starterslening in, die voldoet aan de principes van een halahypotheek.

Ook verkennen wij de opties om huurkoop te realiseren;

- ▶ **6.** DENK wil dat er meer ingezet wordt op doorstroom. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ouderen die in een te grote woning wonen en aan woningruil willen doen met jonge gezinnen die in een te kleine woning zitten. Dit willen wij financieel aanmoedigen met een verhuisvergoeding en 1.000 euro stimuleringsbonus voor wie een woning opgeeft.

Toegankelijke woningmarkt

DENK strijdt voor een toegankelijke woningmarkt, vrij van speculatie en discriminatie. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet opkoopbescherming en de Wet goed verhuurderschap, biedt de gemeente Deventer extra mogelijkheden om dit te realiseren. Wij willen dat onze gemeente deze instrumenten maximaal inzet om betaalbaar wonen voor iedereen te garanderen.

Onze voorstellen:

- ▶ **1.** DENK wil dat alle wijken waar schaarste is aan betaalbare koopwoningen onder de opkoopbescherming vallen. Dit geeft starters en middeninkomens een eerlijke kans op de woningmarkt en voorkomt dat beleggers de markt overnemen;

- ◆ **2.** De gemeente Deventer heeft de bevoegdheid om te handhaven op de huurprijsbescherming. Wij willen dat hier werk van wordt gemaakt, zodat wij ook het middensegment beter kunnen reguleren;
- ◆ **3.** Discriminerende makelaars en verhuurders worden hard aangepakt. Ook pleiten wij voor een gemeentelijk register van overtreders en stevige sancties tegen discriminerende praktijken;
- ◆ **4.** Huurders moeten weten waar ze recht op hebbe . Daarom pleiten wij voor gemeentelijke voorlichtingscampagnes, online tools om huurprijzen te controleren en juridische hulp bij huurgeschillen;
- ◆ **5.** De gemeente controleert met mystery guest-onderzoeken op discriminatie bij werving, selectie en verhuur.

Extra investeren voor gelijke kansen

Er zijn onacceptabele verschillen tussen wijken in onze gemeente. Veel bewoners kampen met schimmel- en tochtwoningen. DENK wil dat de slechtste energielabels prioriteit krijgen bij de verduurzaming, zo pakken wij energiearmoede sneller en effectiever aan. Ook worden de subsidies voor isolatie en energiebesparing uitgebreid, met voorrang voor lage- en middeninkomens.

Verder stellen wij voor:

- ◆ **1.** De Nationale Programma's om de leefbaarheid en veiligheid in wijken te vergroten, worden uitgebreid. Hiervoor starten wij een duurzame lobby naar het Rijk, zodat er meer geld en middelen vrijkomen voor de wijken die achterblijven;
- ◆ **2.** Er komen meer groenvoorzieningen, speeltuinen en ontmoetingsplekken, voor zowel jong als oud, in wijken waar deze ontbreken;
- ◆ **3.** Openbare ruimtes worden inclusiever gemaakt, met aandacht voor toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking;

- ◆ **4.** Stille- en gebedsruimtes worden gerealiseerd in openbare gebouwen en scholen, zodat iedereen zich thuis voelt. Daarbij moeten de bestaande ruimten goed onderhouden worden;
- ◆ **5.** Wij maken meer middelen vrij voor de inzet van buurtcoaches, sleutelfiguren en wijkteams om bewoners te helpen met sociale en praktische uitdagingen;
- ◆ **6.** Straatverlichting, vuilophaaldiensten en handhaving worden verbeterd in de wijken.

BESTAANSZEKERHEID & *WERKGELEGENHEID*

5

In een rechtvaardige samenleving mag niemand aan de zijlijn staan.

Bestaanszekerheid, de garantie dat iedereen voldoende inkomen heeft, een dak boven z'n hoofd en toekomstperspectief, is een fundamenteel recht. Voor DENK is dit cruciaal. Armoede heeft geen plek in een welvarend land als Nederland, maar toch zien wij een groeiende groep armen ontstaan. Zelfs mensen die voltijds werken, komen tegenwoordig door de stijgende prijzen niet meer rond of kunnen geen woning meer veroorloven. Deze opeenstapeling van onzekerheden is geen probleem van individuen, maar het gevolg van onrechtvaardige keuzes.

We mogen ons hier nooit bij neerleggen. Met de juiste maatregelen kunnen we voorkomen dat mensen in een neerwaartse spiraal terechtkomen. DENK wil dat de

gemeente investeert in het voorkomen en tegengaan van armoede, zodat niemand achterblijft. Het begint ook bij een menselijk bestuur: niet tegenover onze burgers, maar naast hen. Wij willen dus af van een harde aanpak bij het toekennen van gemeentelijke uitkeringen en toeslagen. De menselijke maat is leidend. Het is tijd om het fundamentele recht van bestaanszekerheid aan iedereen toe te kennen.

Preventie, ondersteuning en schuldhulp

- 1. Wij blijven investeren in het armoedebeleid. Door preventie en vroegsignalering voorkomen we dat mensen in armoede komen. Hierbij zoeken wij de samenwerking op met scholen, zorginstanties en maatschappelijke organisaties om

financiële problemen vroegtijdig te detecteren en aan te pakken;

- ◆ **2.** Wij willen een menswaardig bestaan voor alle mensen. De gemeente Deventer verhoogt daarom de minimaregelingen naar 140% van het wettelijk sociaal minimum, zodat meer mensen hiervoor in aanmerking komen. Denk hierbij aan gratis scholierenvergoeding en laptops voor kinderen en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Deze regelingen worden ook opengesteld voor ZZP'ers die het financieel nodig hebben;
- ◆ **3.** DENK wil voldoende gemeentelijke subsidies voor voedselbanken, zodat zij iedereen in (voedsel)nood kunnen ondersteunen. Dit geldt ook voor halhalvoedselbanken. Mocht het Rijk stoppen met gezonde maaltijden op scholen, dan financieren wij dat zelf;
- ◆ **4.** De gemeente Deventer koopt schulden op van inwoners in langdurige financiële problemen en maakt afspraken over redelijke terugbetalingen;
- ◆ **5.** Wij behouden de wijkgerichte loketten en breiden deze uit naar alle wijken, zodat inwoners ook de komende jaren terecht kunnen voor schuldhulpverlening, juridische bijstand en inkomensondersteuning;
- ◆ **6.** De gemeente Deventer biedt gratis workshops aan over budgetbeheer en financiële planning, gericht op zowel jongeren als volwassenen;
- ◆ **7.** Snelle schuldhulpverlening: wij willen dat er meer capaciteit komt in de schuldhulpverlening zodat mensen niet hoeven te wachten op hulp;
- ◆ **8.** De gemeente Deventer krijgt middelen om te handhaven tegen misstanden in de incassobranche. Wij doen geen zaken meer met incassobureaus die zich hieraan schuldig maken en plaatsen ze op een openbaar toegankelijke lijst in het kader van naming and shaming. Daarnaast zetten wij ons in om de BKR-registraties van voormalige schuldenaren zo snel mogelijk te verwijderen.

Inkomen en werk voor iedereen

Wij willen dat achterstanden in onze gemeente worden weggewerkt. Onze gemeente moet investeren in mensen en ervoor zorgen dat iedereen gelijke kansen heeft.

Daarbij stellen wij de volgende maatregelen voor:

- ◆ **1. Banengarantie jongeren:** DENK pleit voor een stage- en werkgarantie voor jongeren onder de 27 jaar, daarbij kijken we ook naar subsidies voor bedrijven die deze jongeren aannemen;
- ◆ **2. De bejegening van mensen in de bijstand moet menselijker.** De gemeente staat niet tegenover de bijstandsgerechtigde, maar juist ernaast om goede begeleiding te bieden naar werk;
- ◆ **3. De gemeente gaat regels die ervoor zorgen dat mensen onvoldoende hulp krijgen of door de overheid worden afgerekend afschaffen.** Menswaardig bestuur wordt de norm;
- ◆ **4. We bieden opleidingen en cursussen aan voor mensen die werkzaam zijn in sectoren die verdwijnen, bijvoorbeeld als gevolg van automatisering.** Daarbij horen ook trainingen in digitale vaardigheden;
- ◆ **5. De gemeente Deventer ondersteunt startups en sociale ondernemingen die werkgelegenheid creëren voor moeilijk plaatsbare werkzoekenden.** Daarbij onderzoeken wij hoe we lokale economieën beter kunnen stimuleren, bijvoorbeeld door lokaal geproduceerde goederen en diensten meer voorrang te geven bij aanbestedingen.

ONDERWIJS & *CULTUUR*

6

Onderwijs opent de deuren naar een betere toekomst. Het geeft kinderen en jongeren de tools om hun dromen na te jagen en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Toch zien we dat ongelijkheid in het onderwijs blijft bestaan. Van onder advisering tot een gebrek aan toegankelijkheid, het systeem slaagt er niet altijd in om iedereen gelijke kansen te bieden. Dit moet en kan anders.

Kansengelijkheid is daarom een topprioriteit voor DENK. Het bieden van gelijke kansen aan alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, is niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid, maar ook van maatschappelijke vooruitgang. DENK gelooft dat iedereen in het onderwijs de kans moet krijgen om zijn of haar talenten te ontplooien.

Dat doen wij door:

- 1. Aanpak onder advisering door scholen te stimuleren om meer aandacht te hebben voor onbewuste vooroordelen bij het geven van schooladviezen en hoe deze te vermijden;
- 2. De gemeente Deventer verleent geen medewerking aan het wetsvoorstel Toezicht op Informeel Onderwijs. Dit wetsvoorstel schendt de grondrechten van met name religieuze gemeenschappen en dat is onacceptabel. Weekendscholen die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving gaan wij financieel helpen om deze activiteiten te ontplooien.

- ▶ **3.** De benodigde schoolboeken, laptops en andere leermiddelen blijven kosteloos beschikbaar voor minima;
- ▶ **4.** Wij bieden gratis bijles aan voor kinderen die het nodig hebben en het niet zelf kan veroorloven;
- ▶ **5.** Scholen worden gestimuleerd om meertaligheid in het onderwijs aan te bieden, waaronder het Chinees, Arabisch en Turks. Meertaligheid bevordert het taalbegrip en draagt bij aan het sneller leren van het Nederlands;
- ▶ **6.** DENK wil stimuleren dat er meer aandacht komt voor de slavernijgeschiedenis, het koloniale verleden en migratiegeschiedenis in het onderwijs.

Cultuur in de Wijk

Cultuur brengt mensen bij elkaar en zorgt voor ontplooiing. Kinderen en jongeren moeten al op jonge leeftijd de mogelijkheid hebben om met kunst en cultuur in aanraking te komen. Cultuur mag niet beperkt blijven tot musea en theaters; het moet bereikbaar zijn voor iedereen.

Cultuur moet niet alleen vermaken, maar ook verbinden en inspireren.

Daarom stelt DENK voor:

- ▶ **1.** Gemeentelijke musea en culturele instellingen worden gratis toegankelijk voor kinderen en gezinnen met lage inkomens en middeninkomens;
- ▶ **2.** De gemeente Deventer ondersteunt festivals, tentoonstellingen en evenementen die diversiteit een podium bieden;
- ▶ **3.** Jonge Culturele Ambassadeurs: er worden programma's gestart waarbij jongeren als ambassadeurs lokale culturele evenementen promoten;
- ▶ **4.** De gemeente Deventer faciliteert inclusieve vieringen van nationale feestdagen met ruimte voor verschillende culturele bijdragen. Denk daarbij aan Ketikoti, maar ook religieuze dagen zoals Divali en het Ramadan- en Offerfeest;
- ▶ **5.** De gemeente gaat workshops, muzieklessen en kunstprogramma's meer financieren in de wijken die achteroplopen.

MOBILITEIT & *ECONOMIE*

Mobiliteit en economie zijn de ruggengraat van een samenleving waarin iedereen vrij kan bewegen en meedoen. Voor DENK zijn betaalbaarheid en toegankelijkheid van cruciaal belang. Het openbaar vervoer moet daarom betaalbaar en toegankelijk zijn voor iedereen. Ook moet de automobilist gefacilieerd worden. Want voor veel mensen is de auto een noodzaak. De economie van de toekomst is een economie waarin iedereen mee kan doen en die steeds meer ingericht wordt rondom groen ondernemen. Verduurzaming is belangrijk, maar mag niet op de schouders van de gewone burger terechtkomen. De sterkste schouders dragen hierin de zwaarste lasten.

DENK stelt de volgende maatregelen voor:

- ◆ 1. Het openbaar vervoer wordt goedkoper: DENK wil gemeentelijke subsidies invoeren om OV-tarieven te verlagen, met gratis openbaar vervoer voor kinderen, AOW-gerechtigden en lage- en middeninkomens;
- ◆ 2. Wijken met onvoldoende OV krijgen prioriteit bij nieuwe investeringen om een beter OV-netwerk te realiseren. Dit gebeurt nog onvoldoende bij nieuwbouwprojecten;
- ◆ 3. De gemeente Deventer werkt niet met milieuzones. Deze raken de burger met een kleine portemonnee onevenredig hard en daarom is DENK een tegenstander van milieuzones;
- ◆ 4. De parkeertarieven worden verlaagd;

- ◆ **5.** Het aantal parkeerplaatsen wordt uitgebreid, zodat men onbezorgd kan winkelen, op bezoek kan gaan en verder mobiel kan zijn in onze gemeente. Hierbij denken wij ook aan meer ondergrondse parkeergarages;
- ◆ **6.** Duurzaam rijden gaan wij stimuleren: denk hierbij aan het uitbreiden van deelvervoer, maar ook het stimuleren van meer elektrische laadpalen, elektrische bussen en taxi's door middel van subsidies en vergunningen;
- ◆ **7.** Elektrische parkeerplekken moeten geen belemmering zijn voor bestaande parkeerplekken;
- ◆ **8.** Fietsvriendelijke gemeente: wij blijven investeren in veilige fietspaden en gratis (bewaakte) fietsenstallingen om fietsen aantrekkelijker te maken;
- ◆ **9.** Wij bevorderen de toegankelijkheid door te investeren in betere OV-verbindingen en fietsroutes richting de binnenstad;
- ◆ **10.** De verbreding van de Van Oldenielstraat is geen optie: in plaats daarvan pleiten wij voor een superrotonde op het kruispunt Brinkgreverweg/Henri Dunantlaan om de doorstroming te verbeteren;

- ◆ **11.** In plaats van de derde brug onderzoeken wij de mogelijkheid van een tunnel onder de IJssel.

Economie voor Iedereen

DENK streeft naar een economie waarin iedereen profiteert van welvaart, en waarin duurzaamheid wordt bevorderd en sociale rechtvaardigheid centraal staat.

- ◆ **1.** Steun voor het Midden- en Kleinbedrijf (MKB): de gemeente Deventer introduceert renteloze leningen en vouchers voor startende ondernemers;
- ◆ **2.** De gemeente Deventer gaat meer goederen en diensten inkopen bij lokale bedrijven om economische groei in de wijk te bevorderen;
- ◆ **3.** Wij gaan meer sociale ondernemingen ondersteunen die bijdragen aan maatschappelijke doelen zoals werkgelegenheid voor kwetsbare groepen;
- ◆ **4.** De gemeente Deventer verhoogt het minimumloon en stimuleert dat ook bij de lokale partners. Ook onderzoeken wij hoe wij deze verhoging kunnen verplichten bij aanbestedingen. Wij ondersteunen initiatieven om lokale werkgevers aan te moedigen een leefbaar loon te bieden.

Toekomstgerichte Mobiliteit

De toekomst vraagt om een economie die duurzaam en innovatief is. Door te investeren in groene technologieën en circulaire initiatieven bouwen we aan een stad die klaar is voor de uitdagingen van morgen. Tegelijkertijd mogen we niet vergeten dat verduurzaming betaalbaar moet blijven voor iedereen:

- ◆ 1. Zelfrijdend vervoer: wij gaan pilotprojecten ondersteunen voor zelfrijdende voertuigen om mobiliteit veiliger en efficiënter te maken;
- ◆ 2. Investerings in waterstofbussen en elektrisch vrachtvervoer worden gestimuleerd;
- ◆ 3. De gemeente Deventer biedt omscholingsprogramma's voor mensen die overstappen naar sectoren zoals duurzame energie en circulaire economie;
- ◆ 4. Levenslang Leren: er komen subsidies voor volwassenenonderwijs om mensen te helpen in een veranderende arbeidsmarkt;
- ◆ 5. Wij verhogen de snelheid op de Siemelinksweg van 50 naar 70 km per uur.

MILIEU & **GEZONDE LEEFOMGEVING**

DENK beschouwt duurzaamheid niet alleen als een noodzaak om klimaatverandering tegen te gaan, maar ook als een morele verplichting voor toekomstige generaties. Een gezonde leefomgeving en schone lucht moeten voor iedereen beschikbaar zijn en blijven. DENK wil dat gemeenten een voortrekkersrol spelen in de overgang naar een circulaire en klimaatbestendige samenleving. Wij erkennen dat klimaatverandering een van de grootste uitdagingen van onze tijd is.

Voor 2026 streeft de partij naar:

- ◆ 1. Onze gemeente speelt een voorbeeldrol in duurzaamheid en klimaatneutraliteit;
- ◆ 2. Een samenleving waarin milieuvriendelijk gedrag wordt beloond en gestimuleerd;

- ◆ 3. Een toekomst waarin natuur en mens in balans zijn;

Gemeenten spelen hierin een cruciale rol. De gemeente Deventer stelt een nieuw, ambitieus klimaatplan op met concrete doelen voor CO₂-reductie en energietransitie. Deze plannen worden gekoppeld aan meetbare resultaten en lokale samenwerkingen. De energietransitie mag echter geen nieuwe ongelijkheden creëren. DENK wil dat de gemeente ervoor zorgt dat de lasten van verduurzaming eerlijk worden verdeeld.

De gemeente Deventer zet daarnaast in op afvalscheiding, hergebruik en recycling door betere faciliteiten en voorlichting.

Onze voorstellen voor een duurzame en gezonde toekomst:

- ▶ **1. Betaalbare verduurzaming voor iedereen.** DENK wil dat de subsidies voor batterijen, isolatie en warmtepompen worden uitgebreid, met name voor huishoudens met lage en middeninkomens. Verhuurders worden verplicht woningen met slechte energielabels te verbeteren zonder dat dit leidt tot onevenredige huurverhogingen;
- ▶ **2. Er komen meer groene wijken en biodiversiteit.** Dat houdt concreet in: meer bomen en groene ruimtes in onze verstedelijkte gebieden om de luchtkwaliteit te verbeteren en hittestress te verminderen. De gemeente Deventer legt méér bloemrijke weides aan, stimuleert groene daken en gevels en beschermt onze natuurgebieden;
- ▶ **3. Klimaatneutrale gemeentelijke gebouwen.** Al onze gemeentelijke panden worden uiteindelijk klimaatneutraal door betere isolatie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen;
- ▶ **4. De gemeente Deventer wordt afvalvrij en circulair.** Wij stellen als doel om hergebruik en recycling te bevorderen door meer kringloopwinkels en

reparatiecafés te ondersteunen. Lokale productie en duurzame goederen krijgen prioriteit in aanbestedingen;

- ▶ **5. Wij stimuleren grote containeracties in alle wijken.**
- ▶ **6. Elektrische bussen en deelfervoer zoals e-bikes en deelauto's worden uitdrukkelijk gestimuleerd.** Daarnaast zetten wij ons in voor meer gebruik van bestaande laadpalen; uitbreiding is mogelijk om het duurzame vervoer aan te moedigen, maar niet ten koste van de bestaande parkeerplaatsen;
- ▶ **7. Energietransitie is niet compleet zonder draagvlak.** Daarom worden bewoners beter betrokken en krijgen zij medezeggenschap in het beleid. Daarvoor organiseren wij bijeenkomsten en workshops om bewoners actief te betrekken bij klimaatmaatregelen en verduurzamingstrajecten. Buurten met de grootste achterstanden krijgen prioriteit bij duurzaamheidsprogramma's. Windturbines plaatsen wij echter niet in of nabij de woonwijken en we kijken naar alternatieve energiebronnen;
- ▶ **8. De gemeente Deventer maakt vervuilde locaties inzichtelijk en saneert deze, met prioriteit voor woonwijken en scholen.** Strengere controles op bedrijven voorkomen nieuwe bodemverontreiniging;

- ◆ **9.** Wij gaan meer investeren in moderne riolering en natuurlijke waterbuffers om overstromingen te voorkomen en waterkwaliteit te waarborgen. We stimuleren inwoners financieel om bij te dragen aan waterbeheer met regentonnen en groene daken. Daarbij gaat onze prioriteit uit naar inwoners van de meest achtergestelde wijken.
- ◆ **10.** We verstrekken renteloze leningen aan religieuze instellingen die geen rente mogen aannemen, zodat zij ook kunnen werken aan verduurzaming naar Haags model;
- ◆ **11.** DENK wil dat het afval zowel kostenefficiënter als frequenter wordt opgehaald. Dat gaan wij doen door het plaatsen van slimme afvalcontainers die via sensoren aangeven wanneer ze (bijna) vol zijn en daarop worden de routes van de vuilniswagens aangepast;
- ◆ **12.** Afval achteraf scheiden zien wij als een onvermijdelijke stap en wij pleiten ervoor om het grofvuil gratis op te laten halen.

VEILIGHEID & ***GOED BESTUUR***

DENK ziet veiligheid en goed bestuur als pijlers van een rechtvaardige samenleving. Veiligheid gaat verder dan het bestrijden van criminaliteit; het gaat om een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt en waar vertrouwen in het bestuur vanzelfsprekend is. Goed bestuur betekent dat de overheid transparant, rechtvaardig en inclusief opereert, met aandacht voor de menselijke maat.

DENK wil dat de gemeente Deventer transparant en rechtvaardig opereert, en waar veiligheid geen privilege is, maar een recht voor iedereen. Goed bestuur en solide financiën zorgen ervoor dat inwoners vertrouwen hebben in hun overheid.

DENK ziet een toekomst waarin:

- ◆ Wijken veiliger en inclusiever zijn;
- ◆ De gemeentefinanciën verantwoord zijn;
- ◆ Besluitvorming inclusief, transparant en rechtvaardig is.

Met deze visie bouwt DENK aan gemeenten die veiligheid en goed bestuur combineren om een sterke en rechtvaardige samenleving te creëren.

9

Lokale Veiligheid

Veiligheid is een recht voor alle inwoners, ongeacht hun afkomst, religie of sociale status. Dat betekent wijken waar alle kinderen veilig kunnen opgroeien. De gemeente Deventer kan hierin een onderscheidende rol spelen door:

- ◆ **1.** Wijkagenten worden zichtbaarder en toegankelijker. De gemeente ondersteunt de wijkteams die preventief werken en de buurt ook goed kennen;
- ◆ **2.** Aanpak etnisch profileren: DENK pleit voor diversiteitstrainingen bij de politie en streng toezicht op discriminerende praktijken zoals etnisch profileren. Dat gaan wij concreet maken door de invoering van digitale stopformulieren zoals de MEOS-app;
- ◆ **3.** Onze boa's mogen religieuze uitingen zichtbaar dragen. Een keppeltje, kruisje of hoofddoek heeft geen invloed op je neutraliteit, dat ligt immers in je handelen;
- ◆ **4.** De gemeente Deventer investeert in preventie door jongeren in kwetsbare wijken perspectief te bieden via sport, cultuur en werkgelegenheid;
- ◆ **5.** Er wordt nooit een stigmatiserende gemeenteaanpak doorgevoerd onder het mom van antiradicalisering. Dat betekent dat groepen niet verdacht worden gemaakt op basis van hun afkomst of geloof. De gemeente Deventer gaat ook nooit meewerken aan het bespioneren van moskeeën;
- ◆ **6.** Inzet op dialoog en verbinding: de gemeente Deventer organiseert dialogen en bijeenkomsten om samenlevingsproblemen bespreekbaar te maken en polarisatie tegen te gaan;
- ◆ **7.** Wij gaan meer investeren in goed verlichte straten en veilige infrastructuur om criminaliteit te ontmoedigen.
- ◆ **8.** Om de veiligheid te vergroten, wordt er meer ingezet op cameratoezicht in de binnenstad.

Goed Bestuur

DENK streeft naar een overheid die transparant is en de menselijke maat centraal stelt. Wij geloven dat goed bestuur begint bij toegankelijkheid, rechtvaardigheid en betrokkenheid van alle inwoners.

Daarom stellen wij de volgende maatregelen voor:

- ◆ 1. Wij pleiten voor laagdrempelige loketten en digitale platforms die gebruiksvriendelijk zijn en voor iedereen toegankelijk. Inwoners moeten snel en eenvoudig contact kunnen opnemen met gemeentelijke instanties;
- ◆ 2. Een mensgerichte benadering staat centraal. Gemeentelijke regels die disproportioneel ingrijpen in het leven van burgers, zoals onredelijke sancties in de bijstand, moeten daarom worden onderzocht en afgeschaft;
- ◆ 3. Om een rechtvaardige overheid te waarborgen, is het essentieel dat beleid en uitvoering worden getoetst op discriminatie. Het gebruik van algoritmes en data-analyse moet vrij zijn van vooroordelen en ongelijke behandeling voorkomen;
- ◆ 4. Het actief betrekken van mensen met directe ervaring in beleidsprocessen zorgt voor beleid dat aansluit bij de werkelijkheid van de inwoners;
- ◆ 5. Discriminatie moet op alle niveaus worden bestreden. Wij pleiten voor het opnemen van duidelijke antidiscriminatie-maatregelen en maatregelen tegen institutioneel racisme in gemeentelijk beleid, inclusief monitoring en handhaving, om gelijke behandeling van alle inwoners te waarborgen;
- ◆ 6. Onze gemeente staat in verbinding met de wereld en daarom gaan wij internationale stedenbanden aan. Hiermee creëren wij nieuwe economische kansen voor onze ondernemers en doen wij aan culturele uitwisseling en kennisuitwisseling. Steden die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, worden uiteraard uitgesloten;
- ◆ 7. De gemeentelijke organisatie moet een afspiegeling zijn van haar samenleving. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij en daarom gaan wij quota instellen. Ook maken wij afspraken met onze deelnemingen en subsidiepartners om deze ook in te voeren.

Gemeentefinanciën en lasten

DENK staat voor verantwoorde gemeentefinanciën. De gemeente Deventer moet investeren in welzijn en veiligheid, zonder daarbij toekomstige generaties met hoge schulden op te zadelen.

De uitgangspunten van DENK zijn daarbij als volgt:

- ◆ 1. De gemeentelijke lasten worden eerlijk verdeeld. Wij ontzien hierbij de kwetsbaren. Grote vervuilers en het grootkapitaal kunnen een rechtvaardigere bijdrage leveren. Dat geldt ook voor toeristen;
- ◆ 2. Lastenverhogingen die gewone inwoners raken dienen voorkomen te worden, met name voor de lage en middeninkomens. Kwijtscheldingen voor minima houden wij op peil en verhogen wij waar nodig;
- ◆ 3. Wij willen geld besparen door de inkoopkracht te bundelen en externe inhuur te beperken;
- ◆ 4. Kleine ondernemers worden in de gemeentelijke lasten ontzien;
- ◆ 5. De gemeentefinanciën moeten zo veel mogelijk sluitend zijn en wij gaan verantwoord om met financiële risico's.

ZORG & *SPORT*

10

Ongelijkheid in gezondheid blijft een urgent probleem: praktisch opgeleiden leven gemiddeld acht jaar korter dan theoretisch opgeleiden. Daarnaast is de zorg voor velen onbetaalbaar geworden en ontbreekt het vaak aan cultuursensitiviteit, waardoor specifieke behoeften van diverse gemeenschappen niet worden herkend of erkend. De gemeente speelt een sleutelrol in het aanpakken van deze uitdagingen.

DENK wil een gemeente waarin:

- ◆ 1. Iedereen gelijke toegang tot zorg heeft, ongeacht achtergrond of inkomen. Wij pleiten voor het verlagen van drempels, zodat zorg voor iedereen beschikbaar blijft;
- ◆ 2. Ongelijkheid in gezondheid wordt bestreden door gerichte preventieprogramma's en investeringen in achtergestelde wijken waar gezondheidsproblemen groter zijn;
- ◆ 3. Cultuursensitieve zorg de norm wordt, met trainingen voor zorgverleners en beleid dat aansluit op de diverse behoeften van onze inwoners.

Toegankelijk en mensgericht

DENK wil dat niemand zorg moet mijden vanwege de kosten. Gemeenten hebben een belangrijke taak in het toegankelijk en betaalbaar maken van zorg. DENK ziet sport als een essentieel middel om gezondheidsproblemen te voorkomen en aan te pakken. Ook sport moet toegankelijk zijn voor alle lagen van de bevolking, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond.

Onze voorstellen:

- ◆ 1. De gemeente Deventer stimuleert gratis aanvullende mondzorg en fysiotherapie voor minima;
- ◆ 2. De vergoeding voor een zwemdiploma wordt toegepast voor gezinnen tot 140% van het sociaal minimum;
- ◆ 3. Cultuursensitieve zorg blijft een topprioriteit. In de zorgaanbestedingen van de gemeente wordt cultuursensitiviteit een eis en trainingen in cultuursensitiviteit worden bevorderd;
- ◆ 4. Het stelsel moet beheersbaar blijven. Daarom

zetten wij meer in op vroegtijdige ondersteuning. Zo voorkomen wij zwaardere en duurdere zorgtrajecten;

- ◆ 5. Wij behouden de collectieve zorgverzekering voor minima. De gemeente Deventer biedt een collectieve zorgverzekering aan voor inwoners met een laag inkomen, de zogenaamde gemeentepolis;
- ◆ 6. Sterkere thuiszorg en mantelzorg: de gemeente Deventer investeert meer in ondersteuning voor mantelzorgers, zodat ouderen en chronisch zieken langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Wij kijken daarbij breed: van woningruil of subsidie voor woningaanpassingen naar diensten zoals gratis parkeerkaarten en vergoedingen voor mantelzorgers;
- ◆ 7. Lokale gezondheidsprogramma's richten zich op voorlichting over voeding, beweging en het voorkomen van chronische ziekten zoals diabetes. Buurtgerichte aanpak krijgt hierbij prioriteit, vooral in wijken met hogere gezondheidsrisico's;

- ▶ **8.** Gezinnen met lage en middeninkomens krijgen kortingen op sportschoolabonnementen en toegang tot betaalbare gezonde voeding. Nieuwe subsidies, geïntroduceerd in 2025, ondersteunen lokale initiatieven om gezond eten en bewegen te bevorderen;
- ▶ **9.** DENK blijft gratis sportprogramma's steunen voor kinderen en jongeren in achtergestelde wijken, ondersteund door gemeentelijke subsidies. Dit versterkt zowel fysieke gezondheid als sociale cohesie;
- ▶ **10.** Multiculturele sportevenementen: stadstoernooien worden georganiseerd om diversiteit en verbinding te vieren, voor jongens én meiden;
- ▶ **11.** Beweegprogramma's voor ouderen: de gemeente Deventer ontwikkelt speciale beweegprogramma's voor ouderen, met activiteiten die passen bij hun fysieke mogelijkheden en hen vitaal houden;
- ▶ **12.** De gemeente Deventer stimuleert de oprichting van geïntegreerde gezondheidscentra

waar huisartsen, fysiotherapeuten en andere zorgverleners samenwerken. Dit bevordert efficiënte zorgverlening en vermindert doorverwijzingen naar duurdere specialistische zorg;

- ▶ **13.** Investeren in e-health en zorg op afstand maakt het mogelijk om de toegankelijkheid te vergroten én óók kosten te besparen;
- ▶ **14.** Wij zetten ons maximaal in om de wachtlijsten in de jeugdzorg te verminderen. De financiële uitdagingen zullen in de komende jaren alleen maar toenemen door verwachte Rijksbezuinigingen. Daarom maken wij hiervoor het nodige budget vrij en zetten wij méér in op preventie. DENK wil hiermee zwaardere zorgvragen voorkomen door problemen vroegtijdig aan te pakken. Daarnaast benutten wij de kracht van de wijk door mentorenprogramma's op te zetten met ervaringsdeskundigen en door maatschappelijke werkers te subsidiëren die hulpbehoevenden kunnen ondersteunen om passende zorg aan te vragen;
- ▶ **15.** Er komt actief beleid om het stimuleren van meer pleeggezinnen te ondersteunen.

stem **DENK**

[BEWEGINGDENK.NL](https://bewegingdenk.nl)